

Edifici Carrer de l'Església, 1

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Carrer de l'Església, 1
Emplaçament	Al centre del nucli antic darrere de l'ajuntament prop de la confluència amb el carrer del Pont formant una mena de placeta i situada entre mitgeres
Alçada:	580,2

Coordenades:

Latitud:	42.10038
Longitud:	2.22252
UTM Est (X):	435712
UTM Nord (Y):	4661214

Classificació

Número de fitxa	08237 - 6
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVI- XIX
Any	1669 i 1741
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	L'edifici conserva la façana en bon estat tot i que el revestiment i l'estucat que la recobreix presenta pèrdues de la capa de suport, humitats i esquerdes. L'interior de la finca està convertit en habitatges i completament reformat. La coberta està en bon estat.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Número inventari	Sí. IPA. Núm. 23781
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Restringit
Ús actual:	Residencial

Titularitat	Privada
Titular:	5714317DG3651S0001LR
Autoria de la fitxa	Pere Cascante Torrella
Data de registre de la fitxa:	dc., 25/01/2023 - 00:06

Descripció

Es tracta d'una casa entre mitgeres situada en una mena de placeta que forma la confluència dels carrers de l'església amb el del pont just al darrere de l'edifici de l'ajuntament. La casa es compon de PB+ 1P+golfes coberta amb teulada a dues vessants de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta i amb el carener paral·lel a la façana orientada a sud-est on s'hi situa la porta d'entrada. Ocupa tres crugies de les antigues parcel·les gòtiques i es disposa de forma terrassada aprofitant el fort desnivell del terreny que és salvat mitjançant escales. La façana segueix els canons i les característiques pròpies de les cases del nucli antic de Sant Quirze amb una planta baixa on s'hi obre la porta d'entrada principal a la part central formada per bastiments de pedra i llinda també de pedra amb els marcs bisellats i amb la data de 1669 emmarcant les inicials de IHS o Jesús Rei dels Jueus. Al costat esquerre i situat en un nivell inferior coincidint amb la cota del carrer del Pont hi ha una segona porta, també coronada amb llinda de pedra sense inscripció i de dimensions més petites. Finalment a la part dreta hi ha una tercera porta també amb els muntants i la llinda de pedra i amb unes dimensions similars a la porta d'entrada i principal. La distribució de les obertures en planta primera es resol amb tres finestres amb els muntants, ampit i llinda de pedra de les que les de la crugia central i dreta són pràcticament idèntiques i la del costat esquerre és més petita i està parcialment alterada per reconvertir-la en balconera. Tot i així la llinda conserva una inscripció amb la data de 1741 la qual emmarca una creu central. Les obertures de la planta superior es resolten amb tres finestres rectangulars situades sota la teulada. L'aparell de la façana no és visible ja que està revestida per una capa d'estuc o enlluït de calç de color grisenc amb reformes de ciment pòrtland deixant visibles els bastiments i llindes de les obertures que són en pedra picada. Segons el que es pot desprendre sembla que la fàbrica constructiva de la casa és amb aparell de maçoneria a la PB i primer pis mentre que a la cota de golfes l'aparell és de tàpia. La coberta ha estat refeta modernament.

Observacions:

Malgrat que la casa actualment englobi les tres crugies, sembla ser que en un origen eren dues finques independents (la núm. 1 i la núm. 3 de la plaça de l'església). La primera d'elles o núm. 1 es situaria a la part esquerra delimitant amb el carrer del Pont i en una cota més baixa. De fet les obertures són de diferent mida i composició que la resta, fet que denota que es tractava d'una finca independent. La segona finca o núm. 3 abraçaria les crugies central i dreta amb dues portes d'accés a la PB que coincidirien amb els dos finestrals del primer pis i de les golfes. Tots aquests elements tenen la mateixa forma i composició, característica que ens permet de situar-les en un mateix horitzó cronològic. Amb el temps i pas dels anys ambdues finques es van unificar en una de sola amb una única coberta a dues vessants situada en un mateix pla. Val a dir que aquesta casa i segons fotografies antigues conservades i publicades en el programa de la festa Major de Sant Quirze de l'any 1995 es mostrava com una façana característica d'una casa gremial de PB+ 1 PP i sota teulada amb coberta a un únic vessant i amb el carener paral·lel a la façana principal orientada sud. Val a dir que aquesta casa restava mig emmascarada per les cases de "Cal Paraigüer" adossada a la casa del comú i la Fonda Pallarès les quals emmascaraven la primera part del carrer de l'església. Amb el temps i degut a l'arribada de persones de fóra o mà d'obra per a treballar les fàbriques de Can Guixà i Trinxet i que s'instal·laren en aquests habitatges.

Història

La casa del C/Església núm. 1 reuneix les característiques propies de les cases gremials construïdes durant la baixa edat mitjana i fortament ampliades al llarg dels segles XVII i XVIII: Segons Serrallonga, 1998 (Serrallonga, ob. cit. p-30-31). Aquestes cases i gràcies als documents de l'arxiu del castell de Montesquiú esmenta que *la casa gremial més clàssica es manté: baixos per a treballar amb vista al carrer on es feien les operacions, magatzem interior fosc amb una petita eixida, un, o vegades dos, pisos superiors on es fa la vida i, a sobre, unes golfes que al carrer del Pont poden ser soterranis humits amb sortida als camps que donen al riu, de traçat prou més irregular que avui dia*". No obstant això i gràcies al cens de 1852 conservat a l'arxiu del castell de Montesquiú i publicat per Serrallonga (Serrallonga 1998, ob. cit. Annex II i III) en sabem quelcom més i que hi havia una família cognominats Ginestet, paraires (Joan Ginestet paraire que viu en una casa del comte de Santa Coloma (1778-1784), Nicolau Ginestet veí de Sant Quirze i paraire (1778) i Pere Ginestet, paraire 1830 . Coneixem que la casa el 1862 i gràcies a l'amillament conservat a AMQ se sap que pertanyia a Joan Ginestet *Por una casa con su huerto adyacente en la Plaza nº11 y otro huerto en el lugar llamado de los Patios. Por otra idem en la calle Iglesia núm. 2 (AMSQB. Cuaderno de liquidaciones o amillaramiento. 1862. Inscripció núm. 81). Per tant amb aquest document a més podem identificar que la casa de la plaça era del baró de Santa Coloma*.

Poc després i en concret el 1875 en el padró dels habitants sabem que arriben immigrants que s'instal·len a la vila i motivats pel treball a les fàbriques. Així doncs coneixem que la casa a la que en fem esment la casa era de Josep Sanglas, sastre que vivia al C/església 1 i hi vivien fins a 13 persones. Aquest fet comportaria el sobre-alçament de la part superior de la casa i la conversió en habitatges.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE SANT QURZE DE BESORA. Programa de la Festa Major 1995

SERRALLONGA, URQUIDI. JOAN (1998).sant quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo Editorial.Annex II i annex III

ACM. carpeta 17, plec 2 "registro de vesanas de los años 1828-30" y "demostración general de todos los partidos y censos que percibe el Excmo. Conde de Santa Coloma"

AMQ. *Censo de población y padrón municipal 1857*

AMQ. *Cuaderno de liquidaciones o amillaramiento. 1862*

